

2026-02-02

§ 8 2025.236 VON

Förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Ärendebeskrivning

Alingsås kommun har den 2 oktober 2025 erhållit ett förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser som reglerar samverkan och ansvar för hälso- och sjukvården mellan länets 49 kommuner och Västra Götalandsregionen (VGR) från Västkom.

Under 2024 och 2025 har representanter från GR kommunerna, Västkom och representanter från regionen samarbetat i arbetsgrupp för att ta fram hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande lagreglerade överenskommelser.

Avtalet ersätter de tidigare avtal från 2017 och omfattar kommunal hälso- och sjukvård, specialiserad vård i hemmet, hälso- och sjukvård i hemmet, samverkan vid utskrivning, samordnad individuell plan (SIP) samt uppföljning. Nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande underavtal gäller fram till den 31 december 2026.

Hälso- och sjukvårdsavtalet har varit ute på remiss under våren 2025 och ärendet behandlades i vård- och omsorgsnämnden den 20 maj 2025, § 32. Förslaget tillstyrktes under förutsättning att framförda synpunkter omhändertogs. Kommunstyrelsen antog den 2 juni 2025, § 116 vård- och omsorgsnämndens yttrande som översändes till Västkom.

Medlemskommunerna ska ta beslut om antagande senast den 31 maj 2026. Hälso- och sjukvårdsavtalet tillsammans med de fyra lagreglerade överenskommelserna förväntas gälla under perioden 1 januari 2027 till och med den 31 december 2030.

Beredning

Vård- och omsorgsförvaltningen har i skrivelse den 27 januari 2026 lämnat följande yttrande:

Förvaltningen har tagit del av förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser. De synpunkter som lämnades från kommunen bedöms ha beaktats. Det gällde behov av en tydligare gränsdragning mellan kommunens och regionens ansvar vid specialiserad vård i hemmet, en förtydligad beskrivning av den utökad omfattning av primärvård samt en tydligare uppföljning av avtalet.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet tar sin utgångspunkt i Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet. Avtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan i de delar där VGR och kommunerna har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Avtalet och tillhörande överenskommelser beskriver även i viss mån samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst. Avtalets tillhörande överenskommelser är underavtal. Underavtalens giltighet är direkt kopplade till hälso- och sjukvårdsavtalets giltighet.

2026-02-02

Avtalet ska bidra till att parterna ger en god och säker vård till de som har behov av hälso- och sjukvård från både VGR och kommun. Avtalet ska tydliggöra ansvarsfördelning och stärka samverkan. Patienten ska möta en samordnad och sammanhållen vård.

Avtalet och de tillhörande lagreglerande överenskommelserna ska bidra till att individens behov står i centrum snarare än gränsdragningar och ansvarsområden. De förslag på avtal och överenskommelser som har tagits fram är tänkta att vara hållbara över tid och ta höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

Överenskommelserna handlar om flera områden. De rör regionens läkaransvar i den kommunala primärvården och kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. De handlar också om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende samt om munhälsa, inklusive uppsökande och nödvändig tandvård.

Förvaltningen bedömer att hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande lagreglerande överenskommelser innebär en förbättrad struktur för samverkan mellan region och kommun vilket skapar förutsättningar för en mer sammanhållen vård.

Avtal och överenskommelser bedöms ge goda förutsättningar för nära vård och förbättrade förutsättningar för vård i hemmet. Avtalet tydliggör primärvårdens gemensamma ansvar samt sätter större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete vilket var en av tidigare framförda synpunkter.

Senast arton månader innan avtalstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp avtalet. Om ingen part skriftligen sagt upp avtalet förlängs det med tre år i taget, med arton månaders uppsägningstid. Avtalet gäller under förutsättning att det godkänns av regionfullmäktige och av kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland. Det räcker med att en part säger upp avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga parter. Uppsägning av avtalet medför även att överenskommelserna i form av underavtal sägs upp. Överenskommelserna kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas. Om inget avtal finns tecknat mellan VGR och Kommunerna regleras ansvarsfördelning och samverkan enbart av Regionbildningsavtalet, inklusive Primärvårdsavtalet, samt av gällande lagstiftning.

Förvaltningen föreslår därmed att vård- och omsorgsnämnden ska ge förslag till kommunfullmäktige att anta nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige ska anta nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser.

2026-02-02

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att, för Alingsås kommuns del, ingå *Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.*
2. Kommunfullmäktige beslutar att, för Alingsås kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård*
3. Kommunfullmäktige beslutar att, för Alingsås kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård*
4. Kommunfullmäktige beslutar att, för Alingsås kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende*
5. Kommunfullmäktige beslutar att, för Alingsås kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård*

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser
- Hälso- och sjukvårdsavtal - avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsreg
- Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet
- Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård